
De Salafī uitnodiging in Afrika

Door: Shaykh Muḥammad Amān al-Jāmī¹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In de naam van Allah, de Barmhartige, de Genadevolle

...Ik herinner me een voorval met een uitnodiger die was afgestudeerd aan de Islamitische universiteit. Hij ging werken in een land in Afrika. [...] Deze uitnodiger zat met de studenten van kennis in zijn nederige stulpje en in de moskee waar hij bad, naast zijn werk op school. Hij onderwees hen en gaf hen begrip van de religie. Toen hij bekender werd in het land en de studenten van kennis naar hem toe kwamen werden de Soefi's geïrriteerd. De meest gehate mensen zijn bij de Soefi's altijd de studenten van kennis. Want de Soefi Shaykhs leven van de bezoeken, de geschenken, het exploiteren van de mensen door middel van goocheltrucs, het claimen van wonderen, het houden van verjaardagsfeesten en andere zaken die behoren tot de afgedwaalde handelingen in hun leven.

¹ Shaykh Muḥammad Amān al-Jāmī: Volledige naam: Muḥammad Amān b. ʿAlī Jāmī ʿAlī, Abū Aḥmad. Hij werd geboren in het jaar 1349 AH in de regio van de stad Harar in Ethiopië, in een dorp genaamd Ṭughā Ṭāb. In 1369 AH ging hij naar Saoedi-Arabië om de Ḥajj te verrichten. Vervolgens bleef hij om kennis te zoeken bij de geleerden van het land. Hij studeerde onder vele geleerden, waaronder Shaykh ʿAbd ar-Razzāq Ḥamza, Shaykh Muḥammad b. Ibrāhīm Āl ash-Shaykh, Shaykh ʿAbd al-ʿAzīz Bin Bāz, Shaykh ʿAbd ar-Raḥman al-Ifriqī, Shaykh Muḥammad al-Amīn ash-Shanqīṭī, Shaykh ʿAbd ar-Razzāq ʿAfīfī, Shaykh ʿAbd Allāh al-Qarʿāwī en anderen (moge Allah hen allen genadig zijn). Ook studeerde hij aan verschillende universiteiten en instituten en behaalde zijn doctoraat in het jaar 1974 aan Dar al-Ulum in Cairo. Hij heeft op verschillende plekken les gegeven en heeft vele studenten onder zijn hoede gehad. Ook heeft de Shaykh verschillende boeken geschreven, waaronder: *Ḥaqīqat ash-shūrā fī al-Islām*, *Ḥaqīqat ad-dimuqrāṭiyya* en *Al-ʿAqīda al-Islāmiyya wa-tārikhuhā*. De Shaykh overleed in het jaar 1416 AH te Medina. Zie: Muḥammad Amān al-Jāmī, *Sharḥ Thalāthat al-uṣūl* (Medina 1428 AH) 12-19. [AJ]

De Soefi's gingen tekeer tegen deze uitnodiger. Ze begonnen hem persoonlijk te beschadigen. Soms gooiden zij in de nacht schadelijke zaken voor zijn deur en op zijn weg naar de moskee. Als onderbouwing voor deze handelingen gaven zij aan dat hij hun kostwinning dwarsboomde en hun status in diskrediet bracht. Dus dienden zij een klacht in bij de rechter van de stad. Deze rechter was een christen. Hij intervenieerde om de veiligheid te beschermen, zoals men zegt. De uitnodiger en zijn tegenstanders van onder de Soefi Shaykhs kwamen bij de rechter. De kwestie werd voorgelegd. De rechter vroeg de Shaykhs: 'Waarover klagen jullie?' Zij wilden het verhaal opkloppen. Zij zeiden: 'Deze Shaykh is naar ons toe gekomen met een nieuwe religie. Het gaat in tegen onze religie en ons geloof. Wij zijn de volgers van de bekende Soefi-orden. Voordat hij kwam dwarsboomde niemand ons.' De christelijke rechter vroeg hen: 'Waar hebben jullie Islamitisch onderwijs genoten?' (Zij zeiden:) 'Wij hebben in dit land en sommige omliggende landen onderwijs genoten!'

Vervolgens vroeg hij hen: 'Van waar is deze Shaykh naar jullie toe gekomen met een nieuwe religie zoals jullie zeggen?'

Zij zeiden: 'Hij is naar ons toe gekomen vanuit Saoedi-Arabië.'

Vervolgens vroeg de rechter aan de uitnodiger: 'O Shaykh! Waar heb jij gestudeerd?'

De uitnodiger antwoordde: 'Ik heb in Mekka en Medina gestudeerd.'

De rechter vroeg: 'Heb jij een diploma?'

Hij antwoordde: 'Ja. Ik heb een diploma van de Islamitische Universiteit van Medina.'

De rechter zei tegen de Shaykhs: 'Jullie kwestie is vreemd! Komt jullie religie niet oorspronkelijk vanuit Saoedi-Arabië (hij bedoelt geografisch gezien), vanuit Mekka?'

Zij antwoordden: 'Jazeker.'

De rechter vroeg hen: 'Hoe kunnen jullie vijandig zijn tegen een geleerde die een academische diploma heeft uit Mekka en Medina? Hij is gekomen vanuit de plek waar jullie religie oorspronkelijk vandaan komt!?' Hij begon hen terecht te wijzen op een manier die zij verdienden.

De rechter zei tegen hen dat hij een christen was en dat hij alleen globale kennis had over de Islam, maar aangezien hij een moderne studie had genoten wist hij dat de Shaykhs van de Soefi-orden enkele bijgelovigheden konden hebben waarvoor geen oorsprong bestond (in de Islam). Net zoals bij de oudere christelijke priesters, die bepaalde rituelen herhalen waarvoor geen oorsprong bestaat in het christendom. Zoals de zichtbare bijgelovigheden bij sommige

moslims. Vervolgens zei hij tegen hen dat hij en zijn collega's, toen zij terugkeerden uit Europa, waar zij hadden gestudeerd, zagen ze bij de oudere christelijke priesters zaken die geen oorsprong hadden in het christendom en hij vreesde dat dit ook het geval was bij de Soefi Shaykhs. Daarna zei hij: 'Wat betreft jullie "vriend" (de uitnodiger), hij heeft een academische diploma. Jullie dienen van hem te leren, als jullie willen. Zo niet, dwarsboom hem dan niet na vandaag door hem schade te berokkenen.' Zo hadden de Shaykhs van de Soefi-orde verloren en had de waarheid - en diens aanhanger - onverwachts een geweldige overwinning behaald, aan de hand van een christelijke rechter!

Vanaf dat moment werd de stem van de waarheid verheven in die stad en de omgeving. Sterker nog, deze kwestie vond zijn weerklank in het hele land. Op deze manier werd de waarheid duidelijk en verdween de valsheid.

De Boodschapper van Allah ﷺ heeft gezegd:

Voorwaar, Allah steunt deze Religie (zelfs) aan de hand van een zondige man.²

Allah is groot! Hij (i.e. de Profeet ﷺ) is waarlijk de Boodschapper van Allah!

Het standpunt van de christelijke rechter en de manier van discussiëren had een grote invloed in de verspreiding van de Salafī Da'wa en de nederlaag van de Soefi's, of op zijn minst, de afsterving van hun stem in enkele delen van de republiek waar deze uitnodiger werkte. Deze republiek wordt beschouwd als één van de meest prominente Afrikaanse landen wat betreft de bedrijvigheid van de uitnodiging naar Allah in deze tijd.³ Ik heb nog meer van dit soort voorbeelden, maar ik zal volstaan met dit voorbeeld. Het is een levend bewijs dat het goede einde voor de vromen is, en dat na moeilijkheid gemak komt, zoals Allah heeft gezegd.

Het is aan de uitnodigers naar Allah om zich te bewapenen met het wapen van kennis. Vervolgens dienen zij zich voor te bereiden op het hebben van geduld en het verdragen van de kwelling op de weg van Allah, en dienen zij oprecht te zijn met Allah en een oprechte

² Overgeleverd door Muslim (nr. 111).

³ De republiek waar naar verwezen wordt is de republiek Kenia en de stad waar het om gaat is de stad Garissa.

intentie voor Hem te hebben. Het goede einde is voor hen, want het goede einde is voor de vromen.

Ook al is er een ander soort uitnodigers aanwezig. Zij die niet verbonden zijn met succes. Zij trachtten om geliefd te worden bij het volk waar zij naar toe zijn gekomen om hen uit te nodigen en leiding te verschaffen. Zij trachtten de Shaykhs van de Soefi-orden te vleien onder het mom van het toepassen van wijsheid en zachtheid, zo beweren zij. Maar deze soort is gering in vergelijking met de succesvolle uitnodigers, waarvan wij één voorbeeld hebben gegeven. En bij Allah is het Succes.⁴

⁴ Bron: Muḥammad Amān al-Jāmī, *Al-ʿAqīda al-Islāmiyya wa-tārikhuhā* (Medina 1414 AH) 52-54. Vertaling: Abū Junayd.